

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DE TWEE WEDUWEN

Een dramatisch spel in negen taferelen

door

Paul van Keymeulen

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1998

Nr. 2471

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE TWEE WEDUWEN* op te voeren moet de naam van auteur *PAUL VAN KEYMEULEN* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1998/0220/038
ISBN- 978- 90-385-05787

© 1998 Toneelfonds J. Janssens/ Paul van Keymeulen
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(4 dames - 6 heren)

Marguerite Blanchet (Margot)

Lucie

Jean, buur van Margot

Louise, zijn vrouw

Commissaris Lebeuf

Marie, huishoudster van Lucie

Soudry, een gemeenteraadslid

Een techniker van de PTT

Régnier, arts

Leroy, directeur van het stedelijk ziekenhuis

Twee agenten (zwijgende rollen)

Het spel speelt in een Franse provinciestad omstreeks 1930.

DECOR

taferelen 1 en 4

Het toneel verbeeldt de kamerflat van Marguerite Blanchet, die sober om niet te zeggen armzalig is gemeubeld. Opvallend een groot bed waarin Margot haar beroep uitoefent. Links een raam, rechts een deur. Een spiegel boven de schoorsteenmantel. Een tafel, een zetel en een stoel. Op een laag tafeltje een koffergrammofoon met die grote hoorn.

taferelen 2, 3, 5, 6, 7, 8 en 9

Bourgeoisinterieur van Lucie, de weduwe van de burgemeester.

Links twee hoge ramen die op de straat uitzien. Achterwand: deur naar slaapkamer, een schoorsteen met spiegel en open haard, een buffetkast. Rechts: deur naar de gang. Verder een tafel met stoelen en een driezitzofa.

EERSTE TAFEREEL

(Als het doek opgaat is het toneel slechts verlicht door een nachtlampje op het nachtkastje. Margot, in lichte nachtjapon, komt verschrikt overeind in het bed (waarin ze niet alleen ligt) en begint te gillen.)

MARGOT : Neen! Neen! Dat kan niet! Dat hij mij dat aandoet. *(Schudt aan de man naast haar)* Guillaume, Guillaume, word wakker. *(Springt met afgrijzen uit het overspelige bed en doet haar kamerjas aan.)* Neen, dat kan niet, dat is niet mogelijk. *(Nadert het bed en kijkt Guillaume in de ogen.)* Aai. *(Haalt diep adem.)* Kalm blijven, Margot, nuchter blijven. *(Ze bemerkt de jas van haar klant op de stoelleuning, neemt de portefeuille uit de binnenzak, snuffelt erin en haalt er een paar bankbiljetten uit.)* We hadden nog niet afgerekend. En mijn maandgeld. *(Zet de stoel voor de kast, kruipt erop, haalt van boven op de kast een blikken trommel en stopt daar het geld en de portefeuille in. Komt van de stoel af en bekijkt weer het bed.)* Wat moet ik aanvangen? *(Knielt neer en begint met haar vuisten op de vloer te bonken, stopt even en herbegint tot zij "antwoord" verneemt uit de verdieping onder haar etage. Hard geklop op de deur; Margot verlaat de kamer en komt - niet direct - terug met Louise, haar buurvrouw, in nachtjapon.)* Niet bang zijn Louise, hij beweegt niet meer. Hij is dood, hij is al koud.

LOUISE : Wanneer is het gebeurd?

MARGOT : Vannacht.

LOUISE : Tijdens...?

MARGOT : Neen, niet tijdens. Alles was goed verlopen, enfin, laten we elkaar goed verstaan. Guillaume was niet meer van de jongsten. Ik heb hem wat moeten helpen.

LOUISE : Oh! *(Deur open en Jean op. Tot haar man.)* Guillaume. Hartstilstand!

JEAN : Tijdens...?

MARGOT : Maar waarom willen jullie dat het tijdens gebeurde. Als ik jullie zeg... *(bedenkt zich)* Excuseer, ik ben over mijn toeren, je zou het voor minder zijn.

Wakker worden naast een dode. Wat moet ik nu aanvangen.

JEAN : We moeten zijn vrouw waarschuwen.

LOUISE : Dat is onmogelijk, Jean, dat kan niet.

JEAN : We moeten er een dokter bijhalen en de politie waarschuwen. Dat zal het beste zijn. Ik kleed me aan en ga commissaris Lebeuf opzoeken en hem de zaak uiteenzetten.

LOUISE : Meer kunnen we niet doen.

JEAN : Marguerite, trek hem intussen toch wat kleren aan, een hemd. Maak de burgemeester toonbaar. Zo'n naakte man is geen gezicht. Begin er meteen aan, Louise zal je helpen. Over tien minuten ben ik terug. En jij, Margot, blijf daar niet zo lopen. *(Jean af. Margot kleedt zich aan.)*

LOUISE : Marguerite, dat het jou moest overkomen.

MARGOT : Verwijt me niets, alsjeblieft. Ik was nog zo voorzichtig, we deden het zo weinig en zo traag mogelijk. Slowly, zachtjes aan. Louise help me even met mijn beha. Ik ben te zenuwachtig. *(Louise haakt de beha op haar rug vast.)*

LOUISE : Ik ben bang voor de roddels en voor de pers. De journalisten hebben geen deminste eergevoel.

MARGOT : We moeten het geheim houden. Guillaume moet hier zo vlug mogelijk vandaan gebracht worden. Waarheen weet ik niet, maar hij kan hier niet blijven.

LOUISE : Daarvoor is hulp nodig, want alleen kunnen we niets beginnen. Trouwens wat moeten we met hem aanvangen?

MARGOT : We kunnen beginnen met hem toonbaar te maken. Help mij even met hem zijn hemd aan te trekken.

LOUISE : Margot, je denkt toch niet...

MARGOT : Louise, zeg me nu niet dat je nog nooit een naakte man hebt gezien, je bent toch getrouwd.

LOUISE : Ja maar toch, een vreemde.

MARGOT : Alsjeblieft, help mij, voor Jean met de commissaris komt. *(Ze doen samen Guillaume zijn hemd aan.)* Nu nog zijn broek. *(zelfde spel)* En zijn kousen.

LOUISE : Vergeet zijn schoenen niet. *(Ze doen elke een van zijn schoenen aan en zetten hem recht tegen het hoofdeinde.)*

MARGOT : Als hij op bezoek kwam, was dat het eerste wat hij uitdeed, zijn schoenen, en dan ging hij in de zetel zitten, met een "oef" alsof hij een zware dag achter de rug had, en hij dronk een glas cider en las de krant. Cider dronk hij nogal graag, maar dan wel gebottelde. Ieder jaar liet hij enkele kisten bezorgen. Ik geef niet zoveel om cider, ik drink liever een glas chablis, maar om hem plezier te doen dronk ik met hem mee, van de cider. Guillaume was een rustig man, een eenvoudig man. Gek, dat we over hem al in de verleden tijd spreken. Het leven is toch een broos ding.

LOUISE : Inderdaad! Veel gestommel hebben we nooit gehoord, oh! Excuseer!

MARGOT : Eigenlijk kwam Guillaume de laatste tijd niet meer voor een nummertje seks. Neen, de man was overwerkt, hij had het veel te druk en vooral hij was de politiek kotsbeu. Het liefst van al zou hij gaan vissen, rustig aan de boord van de Mayenne. Thuis vond hij geen rust: voortdurend hing daar iemand aan de bel voor een of andere gunst, hij heeft nooit de telefoon gewild, en zijn vrouw wou overal bij zijn, ze was zeer gesteld op vertoon. Maar geef Guillaume maar een luie stoel, zijn krant en een glas cider binnen handbereik. Het gebeurde vaak dat hij in slaap viel en dat hij niet toekwam aan datgene waarvoor hij gekomen was. En toch: altijd correct bij de afrekening. Oh! Louise, wat moet ik nu beginnen? Van wat zal ik leven, mijn huur betalen, hij was mijn enige klant.

LOUISE : Je vindt wel een oplossing.

MARGOT : Een nieuwe klant? Vergeet het. Hoogstens een knaap die op een avontuurtje uit is, op een uurtje les in...

LOUISE : (*vermanend*) Marguerite, foei!

MARGOT : 't Is toch waar! Ik zal er iets moeten op vinden. Ik heb gelukkig nog wel een spaarpotje, maar dat zal vlug opgesoupeerd zijn als het niet meer wordt aangevuld.

LOUISE : Ik hoor gerucht op de trap.

(*Jean, commissaris Lebeuf en twee agenten op.*)

LEBEUF : (*gedecideerd, groet de twee vrouwen met een neutraal*) Dames.

MARGOT : Meneer de commissaris, het is goed dat u...

LEBEUF : *(onderbreekt haar)* Mejuffrouw Blanchet, men heeft mij op de hoogte gebracht. Als u ons nu gewoon zou laten doen. *(Doet teken aan de agenten, die Guillaume in een laken wikkelen en zich gereed houden om hem uit de kamer te dragen. Tot de agenten:)* Hem gewoon in de auto leggen en op mij wachten. *(Agenten af met Jean, die de deur open houdt en sluit.)*

MARGOT : Meneer de commissaris, wilt u soms iets drinken?

LEBEUF : *(vermanend)* Juffrouw, midden in de nacht! Ik wou dat u even ging zitten en u ook mevrouw. *(De commissaris gaat op het bed zitten. Kreetje van Margot.)* Hier is het dus gebeurd. Heeft geen belang.

MARGOT : Wat gaat u nu doen, meneer de commissaris?

LEBEUF : Dat is mijn probleem, juffrouw. Wat ik van u verlang en zelfs eis is dat u over deze gebeurtenis met niemand, maar ook met niemand spreekt. *(tot Louise)* U ook, mevrouw!

LOUISE : Vanzelfsprekend!

LEBEUF : *(tot Margot)* Willen we schandaal vermijden - en dat wilt u toch, neem ik aan - wordt over deze zaak met geen woord gerept. Zelfs niet als de burens zouden allusies maken.

LOUISE : Allusies? Op wat?

LEBEUF : Of de juffrouw bijvoorbeeld een klant verloren heeft, enfin, u begrijpt wat ik bedoel. Ik denk dat ik de hele affaire in de doofpot kan stoppen, maar dan wil ik er nergens en nooit een woord over horen. De burgemeester is hier vannacht niet geweest, hij is op zijn kantoor, waar hij overwerk deed, door een beroerte geveld. Dat is mijn versie en het zal ook de officiële versie zijn. En, juffrouw Blanchet, het lijkt mij, het is ook niet wenselijk dat u zich op de begrafenis laat zien. U doet er goed aan de eerste weken zo ongemerkt mogelijk te blijven. Dat is alles. Ben ik duidelijk geweest? *(de twee vrouwen knikken)* Dan wens ik jullie verder een goede nacht.

MARGOT : Meneer de commissaris, wat moet er van mij worden?

LEBEUF : Juffrouw, hoe moet ik dat nu weten. Hoe kwam u tot nog toe aan de kost?

MARGOT : Wel, euh...!

LEBEUF : Precies, u kan uw handeltje gerust verder zetten, we zullen het u niet lastig maken. Mijn ondergeschikten wachten en ik heb vannacht nog heel wat te doen.

Welterusten! (*af*)

MARGOT : Hij heeft mooi praten, de commissaris.

LOUISE : Wat verwacht je van hem? Margot, je bent onredelijk.

MARGOT : Onredelijk, ik wou hem in mijn plaats zien.

LOUISE : Kom, er valt wel een oplossing uit de lucht en Jean en ik zullen je helpen.

MARGOT : Daar ben ik zeer dankbaar om, maar toch... (*Jean op*)

JEAN : Ze zijn weggereden. Het ging gemakkelijker dan ik dacht. Guillaume was wel geen lichtgewicht, maar die agenten hadden dat blijkbaar nog gedaan.

MARGOT : Een lichtgewicht, zeker niet, ik kan het weten.

LOUISE : Als je ons niet meer nodig hebt, kunnen we beter gaan slapen. Zal je het aan kunnen?

MARGOT : Slapen, in dit bed, waar Guillaume...

LOUISE : We kunnen de lakens verschonen!

MARGOT : Ik heb er maar twee paar, en het andere is in de was. Neen, van slapen zal wel niet veel in huis komen. Als ik vaak krijg, nestel ik mij in de zetel met een deken. Welterusten aan jullie beiden, en dank voor jullie hulp.

LOUISE : Welterusten, Margot.

JEAN : En sterkte. (*Jean en Louise af.*)

MARGOT : Sterkte?! Dat het hier moest gebeuren en nu. We hadden nog jaren samen gelukkig kunnen zijn. (*Stort zich snikkend op het bed.*)

DOEK

TWEEDE TAFEREEL

(Lucie is "streng" gekleed: lang, zwart kleding, sluitend om de hals. Haar haar is opgemaakt met een brede dot. Zij is groter dan de middelmaat, streng van uitzicht. Geen gemakkelijke maar toch aantrekkelijke en imponerende vrouw. Zij

zit aan de tafel en is bezig met een en ander te klasseren. Marie op. Marie, haar huishoudster, is even sober gekleed als haar meesteres. Ze draagt echter een brede schort.)

MARIE : Madame, een... iemand verlangt u te spreken.

LUCIE : Ken ik die persoon? *(Marie fluistert haar iets in het oor)* Wat? Geen sprake van! Gooi ze eruit. Die komt hier niet binnen. *(Plots stukt haar woedeuitbarsting, want Marguerite staat in de deuropening. Ze heeft zich speciaal uitgedost, maar heeft haar "beroep" toch niet kunnen wegwerken.)*

MARGOT : Het spijt me geweldig!

LUCIE : Jij! Hoe durf je! Eruit!

MARGOT : Ik denk dat we met elkaar moeten spreken.

LUCIE : We hebben met elkaar niets te bespreken, niets! Eruit!

MARGOT : *(nog altijd even kalm)* Misschien vergist u zich, mevrouw.

LUCIE : *(kalmer nu)* Ik, mij vergissen, hoe brutaal. maar goed, goed! Begin dan maar. *(Margot kijkt naar de huishoudster.)* Marie, wil je ons even alleen laten.

MARGOT : Misschien kan Marie thee zetten, met een koekje. Men zegt dat haar sablés uitstekend zijn.

MARIE : Hoe durft ze!

LUCIE : Jij hebt nogal lef, jij...

MARGOT : Marguerite Blanchet!

LUCIE : We kennen je wel, o ja, we kennen je. - Marie, misschien kun je de suggestie van mejuffer Blanchet opvolgen en thee zetten.

MARGOT : Meteen mevrouw, de thee stond klaar. *(Af en direct weer op met blad, thee, enz. Ze zet het blad op de tafel en neemt uit de buffetkast een tweede kopje.)*

LUCIE : Dank je, Marie, we redden ons verder wel. *(Marie af. Lucie schenkt thee, doet teken aan Margot plaats te nemen en gaat ook weer zitten.)* Ik ben benieuwd wat je mij te vertellen hebt.

MARGOT : Ik breng u zijn uurwerk en zijn portefeuille.

LUCIE : Attent van je.

MARGOT : Niet meer dan normaal, denk ik. Ik moet er wel bij zeggen dat ik uit zijn

portefeuille mijn vergoeding heb genomen.

LUCIE : Uw vergoeding?!

MARGOT : U begrijpt zeker wat ik bedoel.

LUCIE : Niet meer dan normaal, denk ik. (*Margot legt de portefeuille en het uurwerk op de tafel. Lucie grist ze weg en stopt ze in de tafella.*) Neem een koekje.

MARGOT : (*neemt een koekje en eet*) Ze zijn inderdaad lekker.

LUCIE : Juffrouw Blanchet, je bent natuurlijk niet naar hier gekomen - ongenodigd nog wel en niet minder ongewenst - om de lof van mijn koekjes te zingen, zelfs niet om mij het uurwerk van mijn man en zijn portefeuille terug te bezorgen, de portefeuille waaruit je, nota bene, vooraf je vergoeding hebt genomen.

MARGOT : Over die vergoeding wou ik het met u hebben.

LUCIE : Met mij?

MARGOT : Inderdaad, met u.

LUCIE : Maar, in gods naam, wat heb ik daarmee te maken?

MARGOT : Dat verneemt u meteen. - Mag ik nog een koekje?

LUCIE : (*met een gebaar*) Neem maar, doe alsof je thuis bent.

MARGOT : Dank u.

LUCIE : Nu, wat die "vergoeding" betreft?

MARGOT : Ik moet u bekennen dat Guillaume... u hebt er toch geen bezwaar tegen dat ik Guillaume zeg?

LUCIE : Wat zou ik, niet meer dan normaal, nietwaar!

MARGOT : Ik moet u bekennen dat hij behalve de vergoeding na elk bezoek, ook mijn huishuur betaalde, wat ik billijk vond.

LUCIE : Oh, je vond dat billijk!

MARGOT : U zal het begrijpen, als ik u vertel dat ik geen inkomsten heb.

LUCIE : (*spottend*) Behalve die vergoeding. Had je er meer?

MARGOT : Sedert ik Guillaume leerde kennen niet. Hij wou het niet; en hij wou ook niet dat ik nog uit werken ging. Hij verlangde dat ik altijd beschikbaar was.

LUCIE : Beschikbaar!

MARGOT : Omdat hij nooit vooraf wist wanneer hij zich zou kunnen vrijmaken.

LUCIE : (*bitter*) Van vijf tot zeven!

MARGOT : Hij verkoos de avond, van zeven tot tien.

LUCIE : Ach, om de avond te breken.

MARGOT : U vergist zich, mevrouw.

LUCIE : Je gaat toch niet beweren dat jullie van zeven tot tien...?!

MARGOT : Och mevrouw! Als u denkt dat hij daarvoor naar mij kwam, dan vergist u zich alweer.

LUCIE : Dus!

MARGOT : Het gebeurde wel, dat wil ik niet betwisten en wij schepten er genoeg in.

LUCIE : Hoe durft u, ik weet niet wat me weerhoudt...

MARGOT : Ik weet het en eigenlijk weet u het ook. - mag ik u een vraag stellen?

LUCIE : Waarom niet, nu we toch aan het keuvelen zijn!

MARGOT : Hield u van hem?

LUCIE : Hoe durf je mij dit te vragen, hoe onbeschaamd. (*Ze zwijgt en vervolgt op een heel andere toon.*) Blijkbaar niet genoeg, vermits hij elders soelaas zocht.

MARGOT : Nu wordt me veel duidelijk. Wat Guillaume bij mij zocht was niet in de eerste plaats seks, waarbij ik trouwens meer dan op mijn beurt het actiefst was, excuseer! Wat hij zocht was huiselijke gezelligheid, iemand die naar hem luisterde, een atmosfeer waarin hij gewoon zichzelf kon zijn, en een krant lezen, weggedoken in de enige versleten zetel die ik bezit.

LUCIE : Ik heb te laat gemerkt dat hij al die drukte beu was, die drukte en dat protocol en die plechtigheden, en altijd bedacht te moeten zijn op wat hij zei of deed, op afgewogen woorden en daden die de volgende dag in de krant zouden weergegeven worden. Ik had hem beter moeten beschermen, ik had voor hem meer tijd moeten maken.

MARGOT : Een keer per week, soms een tweede keer, van zeven tot negen of tien of een volle avond, ik was er toe bereid en tot veel meer. Ach, Guillaume was met die geheime en verdoken gang van zaken niet gelukkig. Pardon! Ik bedoel jullie waren toch niet zo heel lang getrouwd?!

LUCIE : Bijna tien jaar.

MARGOT : Oh, niet langer?

LUCIE : Neen, niet langer. - Hield hij werkelijk van je?